

ආණමඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ආණමඩුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආණමඩුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව

විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රාවණයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ආණ්ඩුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමග අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේ දී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් විගණන ගාස්තු සඳහා වෙන්කිරීම් සිදු කර නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයේ සිට නිවැරදිව විගණන ගාස්තු වෙන් කිරීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කරන බව.	නිවැරදිව වියදම් සඳහා වෙන්කිරීම් කළ යුතුය.
(ආ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු ලෙස ගිණුම්ගත කර නොතිබුණු රු.4,082,869ක උසාවි දඩ මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ලැබී තිබුණු අතර, එම වටිනාකම ලැබිය යුතු උසාවි දඩ ගිණුමට බැර කර තිබීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ උසාවි දඩ ආදායම හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට ලැබිය යුතු උසාවි දඩ ආදායම එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	2025 වර්ෂයේ සිට නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ අඩුපාඩුවකින් තොරව මෙම ගැලපීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කරන බව.	

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි			
මුදල් රෙගුලාසි 571 (2)	වසර 02 ඉක්ම වූ තැන්පත් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) 2021 සැප්තැම්බර් 29
දිනැති අංක 01/2021
දරණ රාජ්‍ය මුදල්
චක්‍රලේඛය

2.1 ඡේදය දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියා කොන්ත්‍රාත් සංවිධානය වක්‍රලේඛ උපදෙස් සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා අයත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් අනුව කටයුතු කළ විසින් නම් කරනු ලබන කාර්යාල යටතේ සිටින යුතුය. නියෝජිතයන් 02 කුගෙන් නිලධාරී විසින් නිර්දේශ සමන්විත ත්‍රිපුද්ගල කමිටුවක් කර ප්‍රාදේශීය මගින් සුදුසුකම් පරීක්ෂා ලේකම්ගේ අනුමැතිය කිරීමකින් තොරව මත නිකුත් කරන සමාලෝචිත වර්ෂයේ හැකියා සහතිකය මත කර්මාන්ත 44ක් නිම කිරීම පදනම්ව මේවන තෙක් සඳහා ප්‍රජා පාදක සංවිධාන කොන්ත්‍රාත් පිරිනැමීම වෙත කොන්ත්‍රාත් ලබා දී සිදු කළ අතර ඉදිරියේදී රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛ 01/2021 අනුව කටයුතු කරන බව.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.29,096,786ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.8,202,297 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
i. වරිපනම් හා බදු	6,852	6,601	7,998	11,540	6,137	6,172	7,670	12,937
ii. කුලී	24,642	26,776	27,016	1,052	21,094	21,354	20,860	1,129
iii. බලපත්‍ර ගාස්තු	785	553	553	-	705	596	596	-
iv. වෙනත් ආදායම් ඵකතුව	8,066	4,534	4,534	-	6,642	6,642	6,642	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	40,345	38,464	40,101	12,592	34,578	34,764	35,768	14,066
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණයන් පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වරිපනම් හා බදු		
i. 2025 අප්‍රේල් 30 දිනට වරිපනම් බදු හිඟය රු.7,115,505 ක් වූ අතර, එම හිඟයෙන් වර්ෂ 01ට අඩු රු.632,576ක්ද වර්ෂ 01ට වැඩි වර්ෂ 03ට අඩු රු.3,663,172ක්ද වර්ෂ 03ට වැඩි 05ට අඩු රු.2,597,410ක්ද වර්ෂ 05ට වැඩි රු.222,347ක්ද වශයෙන් හිඟ ශේෂ දක්නට ලැබුණි.	වරිපනම් බදු හිඟ අයකර ගැනීමට පසුගිය වර්ෂය තුළදී රතු නිවේදන නිකුත් කිරීම, ජංගම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, දේපල තහනම් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කරන ලදී. කාර්තු මට්ටමින් හිඟ ශේෂයන් එක් එක් මාසයට ආදායම් පරීක්ෂකවරයාට ලබා දෙන අතර ඒ අනුව ක්ෂේත්‍රයේ යෑම තුළින් වරිපනම් අයකර ගැනීම සිදු කරමින් සිටින බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
ii. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අක්කර බදු රු.28,428 ක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණු අතර කිසිදු මුදලක් බිල් කර නොතිබුණි. පසුගිය වර්ෂ දක්වා පැවති රු.422,652 ක හිඟ මුදලින් කිසිදු මුදලක් අයකරගෙන ද නොතිබුණි.	වර්තමානයේ වන විට මෙම ඉඩම් කොටස් වශයෙන් වෙන්කර විකිණීම හේතුවෙන් අක්කරබදු අයකර ගැනීමේ අපහසුතාවයක් පවතී. එමෙන්ම මෙම ඉඩම් දැනට හඳුනාගැනීමට ද ක්‍රමවේදයක් නොපවතී. කෙසේ වුවද තව දුරටත් අක්කරබදු අයකර ගැනීම සඳහා තොරතුරු සෙවීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) කුලී		
සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට හිඟ කුලී ශේෂය රු. 1,052,235ක් වූ අතර එම හිඟයෙන් වර්ෂ 01ට අඩු රු.473,435කද වර්ෂ 03ට වැඩි රු.578,800ක ද හිඟ ශේෂයක් දක්නට ලැබුණි. එම හිඟ ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වසර 03ට වඩා වැඩි රු.578,800ක හිඟ බදු කුලිය අයකිරීම සඳහා නඩුවක් පවරා තීන්දුව ලබා ගෙන ඉදිරි කටයුතු සිදු කිරීමට නියමිත බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටුකළ යුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටුකිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වටිනාකම රු.2,670,000 ක් වූ දේශීයව නිෂ්පාදනය කළ ට්‍රැක්ටර් ට්‍රේලර් 05ක් හා සුදු යකඩ ජල බඩුසරය මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම ට්‍රැක්ටර් ට්‍රේලර් 05 හා සුදු යකඩ ජල බඩුසරය අමාත්‍යාංශය විසින් ලබා දී ඇත්තේ ලියාපදිංචියකින් තොරව වන අතර අප විසින්ද ලියාපදිංචි කර නොමැත. ඉදිරි වසර තුළ මෙම වාහනවල ලියාපදිංචි කටයුතු සිදු කරන බව.	සියළු වාහන මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

- (ආ) වරිපනම් ලේඛනය යාවත්කාලීන කිරීමකින් තොරව පවත්වාගෙන යාම හේතුවෙන් ගම් උදාව හා පරමාකන්ද රවුම් පාර යන වරිපනම් කොට්ඨාශවල වරිපනම් ලේඛනයේ දැනට පදිංචි වී සිටින අයිතිකරුවන්ගේ නම් සඳහන් වී නොතිබුණි. එබැවින් ඔවුන් වරිපනම් ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට රු.2,869,568ක හිඟ මුදලක් පැවතුණි.
- ගම් උදාව මාවතට අදාළව වරිපනම් ලේඛන යාවත්කාලීන කිරීම සිදු කර ඇති අතර, මේ වන විට කාර්තුවට අදාළ යාවත්කාලීන කිරීම් සිදු කර අවසන් බව.
- වරිපනම් ලේඛන යාවත්කාලීන කර හිඟ වරිපනම් අය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වර්ෂ පහකට වරක් වරිපනම් ප්‍රතිශෝධනය සිදු කළ යුතු වුවත් සභාව විසින් 2013 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද තක්සේරුවක් මත වරිපනම් අය කිරීම සිදු කර තිබුණි.	තක්සේරුවක් සිදු කිරීම සඳහා දිගින් දිගටම තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඉල්ලීම් සිදු කර ඇති අතර , තක්සේරු කටයුතු ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය අත්තිකාරම් මුදල්ද ගෙවා අවසන් කර ඇත. මේ වන විට තක්සේරුව සිදු කිරීම සඳහා තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් පැමිණ, තොරතුරු රැගෙන ගොස් ඇති අතර ඉදිරි දිනවලදී අදාළ තක්සේරු කටයුතු සිදු කරවා ගැනීමට නියමිත බව.	කාලීනව වරිපනම් තක්සේරුවක් සිදුකර ඒ අනුව ආදායම් අයකර ගැනීමට ක්‍රියාකළ යුතුය.
(ආ) ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් පළතුරු කඩ 06 ක්, මහකුඹුක්කඩවල පිහිටි කඩ කාමර 08 ක් හා බස්නැවතුම්පල පිහිටි තාවකාලික කඩ 04 ක් සඳහා මාසික කුලිය තක්සේරු කිරීමකින් තොරව කළමනාකරණ කමිටුව මගින් ගන්නා ලද තීරණයක් අනුව කුලී අය කර තිබුණි.	සභාවට අයත් පළතුරු කඩ 06ක් මහකුඹුක්කඩවල පිහිටි කඩ 08ක් හා තාවකාලික කඩ කාමර 04ක් සඳහා කළමනාකරණ කමිටු තීරණ අංක 4521 තීරණය යටතේ මාසික කුලිය තීරණය කර ඇති අතර එම කඩ කාමර සභාවට අයත් නොවන ඉඩමක ඉදිකර ඇති තාවකාලික, පහසුකම් අඩු කඩ කාමර වේ. ඉදිරි වර්ෂයේ දී තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් තක්සේරු කිරීමට කටයුතු සිදු කරන බව.	කඩකාමර කුලී තක්සේරු කර ඒ අනුව කුලී අයකිරීමට ක්‍රියාකළ යුතුය.
(ඇ) ගල්කුලම කඩ කාමර 03ක් සඳහා කුලිය සඳහා තක්සේරු කාලය 2023දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වී තිබුණු අතර නැවත තක්සේරු කිරීමකින් තොරව 2024 වර්ෂය සඳහා පැරණි තක්සේරු කුලියම අය කර තිබුණි.	ඉදිරියේදී එම කඩ කාමර තක්සේරු කිරීමට කටයුතු කරන බව.	කාලීනව කඩකුලී තක්සේරු කර ඒ අනුව කුලී අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ උෞත උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාවට අයත් වෙළඳ සංකීර්ණයේ වූ කඩකාමර 21 ක් වර්ෂ 05ක පමණ කාලයක සිට කුලියට ලබා දීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් නිෂ්කාර්යය ව පැවතුණි.	මෙම ගොඩනැගිල්ලේ පිහිටීම හා ප්‍රධාන මාර්ගයට ප්‍රවිශ්‍යයක් නොමැති වීම නිසා ගැනුම්කරුවන් කුලී පදනම මත ලබා ගැනීමට ඉදිරිපත් නොවේ. පළාත් පාලන කොමසාරිස් සමග සාකච්ඡා කර මාසික ගාස්තු අඩු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් මගින් හෝ ඉතිරිව ඇති කඩ කාමර ලබා දීමට කටයුතු කරන බව.	සභාව සතු දේපල සඵලදායීව උපයෝජනය කළ යුතුය.
(ආ) 2018 වර්ෂයේ පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන මගින් රු.4,196,835 ක් වැය කර ඉදි කර තිබුණු කම්මන්දළුව ගල්කුලම ජල ව්‍යාපෘතිය මගින් ජලය ලබා දීමේ කටයුතු ආරම්භ කර නොතිබීමෙන් වසර 06 කට ආසන්න කාලයක සිට ව්‍යාපෘතිය නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	මෙම ව්‍යාපෘතිය සක්‍රීය තත්ත්වයේ නොපවතින අතර ඒ සඳහා මූලික ගැටලු කිහිපයක් පවතී. ඒ සම්බන්ධයෙන් අදාළ පාර්ශව සමග සාකච්ඡා කර ගැටලු විසඳා ගැනීමට පියවර ගනිමින් සිටින බව.	ජල ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 2016 වර්ෂයේදී රු.3,000,000ක වියදමක් දරා ස්ථාපිත කරන ලද උණ්ඩියංකුලම ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානයේ ජලය පිරිපහදු කිරීමේ කටයුතු සිදු නොකිරීම හේතුවෙන් වසර 09 ක කාලයක සිට නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	ජල ප්‍රභවයේ ජලය අවශ්‍ය පරිදි නොමැති වීමත්, අදාළ ප්‍රදේශයට ජලය ලබා දෙන ස්ථාන බහුලව පැවැතීම නිසා ජනතාව ඒ සඳහා හුරුවීමක් සිදුව තිබීමත් නිසා ආණමඩුව ප්‍රදේශයේ වෙනත් ජල අවශ්‍යතාවන් පවතින ස්ථානයක ස්ථානගත කර අදාළ කාර්යය ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම මේ වන විට සොයා බලමින් පවතින බව.	ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට ක්‍රියාකල යුතුය.

3.4 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව පිහිටි ඉඩම ඇතුළු දේපල 11ක සහ සුසාන භූමිවල නීත්‍යානුකූල අයිතිය සභාව වෙත පවරාගෙන නොතිබූ අතර සුසාන භූමි නඩත්තු කිරීම වෙනුවෙන් රු.561,333ක මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැයකර තිබුණි.	දේපලවල නීත්‍යානුකූල අයිතිය සභාව වෙත පවරා ගැනීම සඳහා අදාළ ලිපි ලේඛණ ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පළාත් ඉඩම් කොමසාරිස්, ඉඩම් අමාත්‍යාංශය ආදී ඉහළ ආයතන වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති බව.	සභාව සතු දේපල පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සභාවේ තෘතීයික ශ්‍රේණියේ තනතුරක, ද්විතීයික ශ්‍රේණියේ තනතුරු 09 ක් හා ප්‍රාථමික ශ්‍රේණියේ තනතුරු 02ක් පුරප්පාඩු වී තිබුණි.	තෘතීයික ශ්‍රේණියේ තනතුර හා ද්විතීයික ශ්‍රේණියේ තනතුරු පුරප්පාඩු වියඹ පළාත් ප්‍රධාන ලේකම් වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති බව.	සේවක පුරප්පාඩු පුරවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පළාත් නිශ්චිත සහ අමාත්‍යාංශ ආධාර මගින් රු.මිලියන 39.5ක් වැය කර මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 15ක් ඇතුළුව ප්‍රාග්ධන වැය විෂයයන් 22ක් ඉටුකිරීමට අයවැයගත කර තිබුණද ඒවා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කරන වැඩ විෂයයන් අයවැයගත කර ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

4.2 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
තාත්වික හා නිවැරදි ලෙස ඇස්තමේන්තු පිළියෙල නොකිරීම හා අයවැයගත කාර්යයන් සැලසුම් කළ පරිදි ඉටු නොකිරීම හේතුවෙන් වැය විෂයයන් 16ක් සඳහා සලසාගෙන තිබුණු රු.10,138,400ක් වූ ප්‍රතිපාදන මුදල් සම්පූර්ණයෙන් ඉතිරි වී තිබුණි.	ඉදිරියේදී එවැනි අඩුපාඩු මඟහරවා ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	අයවැය ගත ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට හැකි අයුරින් මෙහෙයුම් කටයුතු සැලසුම් කළ යුතුය.

4.3 තිරසර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව විසින් තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 08ක් හඳුනාගෙන එම අරමුණු ළඟා කර ගැනීම සඳහා දර්ශක 29ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කර තිබුණි. එහි හයවන අරමුණ ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ සැමට පානීය ජලය හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සැපයීම වෙනුවෙන් දර්ශක 03ක් (පොදු ළිං ඉදිකිරීම හා නඩත්තුව, සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සඳහා ආධාර, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන වැඩසටහන්) සඳහා කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සිදුකර නොතිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	හඳුනාගත් තිරසර සංවර්ධන අරමුණු ළඟාකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.